

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 83/03-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. apríla 2003 predbežne prerokoval sťažnosť A. B. a J. B., obaja bytom B., zastúpených advokátom JUDr. J. G., B., vo veci porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 12 Co 323/02 z 28. novembra 2002 o odmietnutí odvolania sťažovateľov z dôvodu oneskorenosti a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. B. a J. B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 2. apríla 2003 doručené podanie A. B. a J. B. (ďalej len „sťažovatelia“), obaja bytom B., zastúpených advokátom JUDr. J. G., B., označené ako „Návrh na začatie konania o sťažnosti a vydanie dočasného opatrenia podľa § 49 a nasl. Zák. 38/93 Z. z. v platnom znení“. Z jeho obsahu vyplynulo, že sťažovateľom bola rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 20 C 45/01 uložená povinnosť vypratať byt a odovzdať ho hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislave v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Sťažovatelia tento rozsudok okresného súdu napadli odvolaním, o ktorom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) 28. novembra 2002 rozhodol (sp. zn. 12 Co 323/02) tak, že ho odmietol, pričom z odôvodnenia jeho uznesenia vyplynulo, že dôvodom odmietnutia bolo, že „odvolanie bolo podané po uplynutí zákonom stanovenej lehoty“, v dôsledku čoho „odvolací súd v zmysle § 218 ods. 1 písm. a) O. s. p., odvolanie ako oneskorene podané odmietol“. Sťažovatelia napádajú toto uznesenie krajského súdu ako „protizákonné“ a spočívajúce v tom, že „protizákonne posúdil beh odvolacej lehoty, v dôsledku čoho bolo porušené základné právo sťažovateľov, ustanovené v článku 46 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého má každý právo na súdnu ochranu, v rámci súdneho konania“. Sťažovatelia ďalej uviedli, že pošta pri doručovaní rozhodnutia prvostupňového súdu „neaplikovala korektne ustanovenie § 47 ods. 2, OSP“ a „odvolací súd v dôsledku protiprávneho postupu príslušnej pošty protizákonne posúdil beh odvolacej lehoty“.

V dôsledku uvedeného sťažovatelia požiadali, aby ústavný súd rozhodol takto:

„a) rozhodnutie odvolacieho súdu: Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, zo dňa 28. 11. 2002, sp. zn. 12 Co 323/02-42 o odmietnutí odvolania sťažovateľov zrušil a aby vec bola vrátená na ďalšie konanie,

b) rozhodol o dočasnom opatrení, že odkladá vykonateľnosť Rozsudku Okresného súdu Bratislava IV. v Bratislave, zo dňa 06. 09. 2001, sp. zn. 20 C 45/01.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a s účinnosťou od 1. januára 2002 oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených buď v ústave, alebo v medzinárodnej zmluve o ľudských právach, pokiaľ o ich ochrane nerozhoduje iný súd. Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach, ako aj ich zákonom predpísané náležitosti sú upravené v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“), pričom nesplnenie niektorej z nich má za následok odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. V rámci predbežného prerokovania sťažnosti sa sústredil na posúdenie toho, či sťažovatelia využili na ochranu svojho základného práva účinné právne prostriedky nápravy pred všeobecnými súdmi, keďže (a v súlade s čl. 127 ods. 1 ústavy) o ochrane práv vyplývajúcich z ústavy alebo medzinárodnej zmluvy ústavný súd rozhoduje len vtedy, ak o nej nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti preto skúmal, či ochranu tomu základnému právu, porušenie ktorého sťažovatelia namietali (t. j. právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy), im neposkytujú všeobecné súdy na základe dostupných opravných prostriedkov, ktoré možno považovať za účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia ich základného práva. Hoci z napadnutého uznesenia krajského súdu z 28. novembra 2002 ústavný súd zistil, že odvolanie proti nemu nie je prípustné, pri predbežnom prerokovaní sťažnosti súčasne skonštatoval, že sťažovatelia nevyužili dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok podľa § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktoré je im dostupné v každom prípade, ak účastník konania namieta, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f) OSP). Odňatím možnosti konať pred súdom judikatúra všeobecných súdov rozumie aj taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania odníme možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok. Medzi ne patrí i právo domáhať sa ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené na prvostupňovom súde, na súde vyššieho stupňa, a to na základe riadneho opravného prostriedku (§ 3, § 100, § 201 a nasl. OSP – 3 Cdo 43/98). Prípustnosť dovolania voči uzneseniu odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania pre oneskorenosť dovolania potvrdzuje aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Sdo 3/93. Napokon aj ústavný súd už rozhodol, že v prípade uznesenia odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania pre jeho oneskorenosť mal sťažovateľ takéto uznesenie napadnúť dovolaním podľa § 237 písm. f) OSP, „Ak bol názoru, že postupom odvolacieho súdu sa mu odňala možnosť konať pred ním, z dôvodu, že jeho námietky, ktoré

vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa uviedol, neboli odvolacím súdom v dôsledku jeho nesprávneho posúdenia otázky včasnosti podania odvolania meritórne preskúmané. Teda navrhovateľ by sa ani v súvislosti s týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nemohol pred ústavným súdom úspešne dovolávať porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy z dôvodu, že nevyčerpal všetky účinné opravné prostriedky, ktoré sú mu dostupné v konaní pred všeobecnými súdmi“ (I. ÚS 48/00).

Dovolanie podľa § 236 v spojení s § 237 OSP bolo v prípade sťažovateľov dostupné a v súlade s § 243b ods. 1 OSP ho možno považovať za účinný právny prostriedok nápravy namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 46 ústavy.

Keďže nevyužitie tejto možnosti účinnej ochrany základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ústavy nemožno nahradzovať sťažnosťou podanou ústavnému súdu (ktorý môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú možnosť účinnej ochrany svojich práv), bolo potrebné sťažnosť sťažovateľov po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2003